

Lausunto jätetaksaluonnoksesta 1.5.2023

Kunnanhallitus 27.02.2023 § 43
64/00.04.01/2023

Valmistelija: kunnanrakennusmestari

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta pyytää kunnan lausuntoa jätetaksaluonnoksesta 3.3.2023 mennessä.

Jätelain (646/2011) 32 §:n mukaisesti kunta vastaa asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta. Lisäksi kunta vastaa liikehuoneistoissa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta, kun jäte kerätään yhdessä edellä mainittujen jätteiden kanssa.

Jätelain 78 § mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 §:n mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin jätehuoltolautakunnan hyväksymässä jätetaksassa. Taksa on siis asiakirja, jossa luetellaan käytössä olevat jätemaksut ja kerrotaan, mihin maksut perustuvat.

Jätemaksuilla katetaan kaikki kunnallisen jätehuollon toteutuksen kustannukset kuten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely, tiedotus ja neuvonta. Jätemaksuilla katetaan myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen eli Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan kustannukset.

Jätetaksan luonnos on valmisteltu yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa sen tekemien kustannuslaskelmien pohjalta. Jätetaksasta järjestetään kuuleminen jätehuoltolautakunnan sääntöjen mukaisesti.

Jätelain 81 §:n mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on hyväksynyt nykyisen jätetaksan 14.12.2021 ja se on astunut voimaan 1.2.2022.

Muutokset vuoden 2022 jätetaksaan

Jätetaksan valmistelussa on otettu huomioon uusi Suomen Kuntaliiton ohjeistus jätetaksan laadintaan. Jätetaksan määrittämisessä noudatetaan näin valtakunnallisesti linjattua lain tulkintaa sekä taksarakennetta, kuitenkin paikalliset ja alueelliset erityispiirteet ja jätehuollon kustannusrakenteet huomioon ottaen.

Laskelmat eri jätehuoltopalvelujen kustannuksista on tehty kunnallisessa jäteyhtiössä. Laskelmat perustuvat sekä yhtiön itse toteuttamien että sen kilpailuttamien palvelujen kustannuksiin. Taksa on valmisteltu näiden laskelmien pohjalta jätehuoltolautakunnan viranhaltijan toimesta. Valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä viranhaltijan ja jäteyhtiön yhteyshenkilöiden kesken.

Vuoden 2022 jätetaksassa määriteltyihin maksuihin ei ole tulossa muutoksia.

Uutena jätetaksaan on määritelty kunnan järjestämän pakkausjätteiden kuljetusten kiinteistökohtaiset tyhjennyshinnat sekä maksut lisäpalveluista. Pakkausjätteiden tyhjennyshinnat asiakkaille muodostuvat suorista jätteen keräyksen ja kuljetuksen kustannuksista. Pakkaustuottajien tuottajayhteisöt järjestävät vastuulleen kuuluvien jätteiden vastaanoton ja käsittelyn, eikä kunnille tai kunnallisille jätelaitoksille synny pakkausjätteen käsittelyyn liittyviä kuluja. Pakkausjätteiden tyhjennyshinnat asiakkaille muodostuvat pelkästä kuljetusosasta. Kuljetusosassa on huomioitu jäteyhtiön asiakaspalvelun ja kuljetuslogistiikan kuluja. Lisäksi pakkausjätteiden osalta on määritelty irtojätteille maksu. Irtojäte on jätettä, joka on sijoitettu jäteastian ulkopuolelle, niin että jätteenkuljettaja joutuu ne käsin keräämään.

Tulevina vuosina kotitalouksien pakkausjätteiden tyhjennysmaksuihin tullaan viemään tuottajien maksamaa kompensatioita. Pakkaustuottajat tulevat maksamaan kunnalliselle jäteyhtiölle valtakunnallisesti tehdyn sopimuksen mukaisen ja lainsäädäntöön perustuvan osuuden pakkausjätteiden keräys- ja kuljetustyöstä. Korvauksia maksetaan sopimuksen mukaan ensimmäisen kerran elokuussa 2024. Tällöin pakkausten tuottajayhteisö maksaa korvauksia kunnille takautuvasti perustuen vuonna 2023 tehtyyn työhön. Korvauksia alkaa kertyä laskennallisesti 1.7.2023 alkaen tai sen jälkeen siitä hetkestä alkaen, kun jätelaitos vastaa kuljetusten järjestämisestä. Koska korvausten tosiasiallisesta suuruudesta ei ole vielä tietoa ja korvauksia ei makseta vielä vuonna 2023, ei näitä voida ottaa vielä taksassa huomioon.

Kunnallinen jätteenkuljetus suunnitellaan lähtökohtaisesti jätehuoltomääräysten mukaisen jätehuollon kustannusten perusteella. Jos olosuhteet kiinteistöllä eivät vastaa jätehuoltomääräysten vaatimuksia, aiheutuu astian tyhjentäjälle ylimääräistä työtä. Tästä syystä kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta esitetään käyttöön otettavaksi taksassa määritellyt lisäpalvelumaksut. Lisäpalvelumaksuja määräytyy asiakkaille tilanteissa, joissa jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jäteyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi. Näitä lisäpalvelumaksuja ovat siirtomaksu, tuntiveloitus, jätehuoltomääräyksistä poikkeavat keräysjärjestelyt sekä hukkanouto.

Suomen Kuntaliiton taksoppaan mukaan kiinteistöittäistä kuljetusta koskevia jätemaksuja sekä muita säännöllisiä jätemaksuja koskevat laskut on tarkoituksenmukaista laskuttaa sähköisenä palveluna kuten e-laskuna. Postitse lähetetty paperilasku on käytäntönä harvinaistumassa ja se nähdään usealla toimialalla erityisenä lisäpalveluna, josta syntyneitä kuluja laskutetaan erillisenä maksuna. Tästä syystä myös jätetaksaan voidaan sisällyttää laskutustapamaksu esimerkiksi paperisesta laskusta, joka aiheuttaa suuremman hallintotyön tarpeen, sekä on kustannuksiltaan sähköistä laskutusta kalliimpi. Jotta laskun tulostus- ja postituskuluja saataisiin katettua suurilta osin näitä laskutustapoja käyttäviltä asiakkailta, esitetään käyttöön otettavaksi 1,50 euron lisämaksu kaikille paperilaskuille ja paperisille laskuilmoituksille. Näin voidaan asiakkaita ohjata myös edullisimpiin ja vähemmän jätettä tuottaviin sähköisiin laskutustapoihin.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja

Sonkajärven kunnalla ei ole huomauttamista jätetaksaluonnokseen.

Asian käsittely: Eino Luukkonen ilmoitti olevansa esteellinen asiaan yhteisöjääviyden perusteella, joten hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
